

वा० रा०

॥७८॥

तत्र शतयोजनदीर्घे उदयगिरिशिखरे ॥ ५७ ॥ तत्र सौमनसेशृंगे त्रिविक्रमे त्रिभिःपदैस्त्रिलोक्याआक्रमणप्रस्तावे प्रथमं पदं तत्र कृत्वा द्वितीयं पदं मेरोः शिखरे च कार ॥ ५८ ॥ अस्तानंतरमुत्तरेण जंबूद्वीपं परिक्रम्य तन्महोच्छ्रयं शिखरं सौमनसारूढं प्राप्य स्थितो दिवाकरः जंबूद्वीपवर्तिनां भूयिष्ठं दृश्यो भवति ॥ सौमनसे शिखरे इत्यर्थः इदं सत्ययुगाभिप्रायं ॥ त्रेतायां क्षीरसागरमध्यगस्य द्वापरे सुरोदमध्यगस्य कलौलंकामध्यगस्य जंबूद्वीपस्थमनुष्यदृश्यताया अन्यत्रोक्तत्वात् ॥ ५९ ॥ ६० ॥ यस्य पुरः पुरस्तात्समीपे एव ॥ अयंप्रागुक्तमुदर्शनसरश्चिन्होद्वीपः प्रकाशते तस्मिन्सौमनसशिखरे भगवत्युदिते सर्वप्राणभूतां प्राणिनां तेजःसंबंधो भवति चक्षुश्च प्रकाशते ॥ ६१ ॥

तत्र योजनविस्तारमुच्छ्रितं दशयोजनं ॥ शृंगं सौमनसं नाम जातरूपमयं ध्रुवम् ॥ ५७ ॥ तत्र पूर्वपदं कृत्वा पुरा विष्णुस्त्रिविक्रमे ॥ द्वितीयं शिखरे मेरोश्चकार पुरुषोत्तमः ॥ ५८ ॥ उत्तरेण परिक्रम्य जंबूद्वीपं दिवाकरः ॥ दृश्यो भवति भूयिष्ठं शिखरं तन्महोच्छ्रयं ॥ ५९ ॥ तत्र वैखानसानामवालखिल्यामहर्षयः ॥ प्रकाशमाना दृश्यं ते सूर्यवर्णास्तपस्विनः ॥ ६० ॥ अयं सुदर्शनोद्वीपः पुरो यस्य प्रकाशते ॥ तस्मिन् तेजश्चक्षुश्च सर्वप्राणभूतामपि ॥ ६१ ॥ शैलस्य तस्य पृष्ठेषु कंदरेषु वनेषु च ॥ रावणः सह वैदेत्या मार्गितव्यस्ततस्ततः ॥ ६२ ॥ कांचनस्य च शैलस्य सूर्यस्य च महात्मनः ॥ आविष्टा ते जसा संध्या पूर्वारक्ता प्रकाशते ॥ ६३ ॥ पूर्वमेतत्कृतं द्वारं पृथिव्या भुवनस्य च ॥ सूर्यस्योदयनंचैव पूर्वाल्ह्येषादिगुच्यते ॥ ६४ ॥

यावच्छिन्ना पूर्वादिक् रक्तासती प्रकाशते ॥ ६३ ॥ तदेवाह पूर्वमिति ॥ चोहेतौ यतो भुवनस्य प्रकाशनहेतोः सूर्यस्योदयनमवेक्ष्य पूर्वं प्रथमं पृथिव्या एतद्वारं ऊर्ध्वस्थानां पृथिवीप्रवेशस्य द्वारं पृथ्वीस्थानां भुवनस्य ब्रह्मभुवनस्य प्रवेशद्वारमेतदुदयगिरिरूपं कृतमतएषा पूर्वादिगुच्यते ॥ अन्येतु एतद्वारमेतद्विग्वर्तिमहद्भुविवरं सृष्टं ब्रह्मणा तस्मादेषा पूर्वादिगुच्यते ॥ ६४ ॥

कि० का०

॥७८॥